

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 351/2018
03.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Гордана Недић Митровић и Лазар Митровић, адвокати из ..., против тужене Привредне банке Београд АД у стечају, са седиштем у Београду, коју заступа Агенција за осигурање депозита Београд – Повереник стечајног управника ББ, чији је пуномоћник Марија Смиљанић Билчевић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 број 754/16 од 15.09.2017. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 број 754/16 од 15.09.2017. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 број 1193/15 од 04.11.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље за поништај решења туженог број .. од 23.12.2008. године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове поступка у износу од 300.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 04.11.2015. године па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 754/16 од 15.09.2017. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено, изјавила ревизију побијајући је због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Врховни касациони суд није ценио ревизијске наводе којима тужила указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити у смислу члана 407. став 1. тачка 1. до 3. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је засновала радни однос код туженог 1984. године. Уговором о раду од 01.11.2002. године регулисана су међусобна права, обавезе и одговорности странака, а анексом број 4 уговора о раду од 01.09.2008. године, промењен је у целини текст уговора о раду од 01.11.2002. године, са анексима број 1, 2. и 3, и тужила је распоређена на послове шефа Експозитуре ... , Сектор послова са становништвом. Чланом 24. алинејом 5. и 12. назначеног анекса, као повреде радне обавезе за које се запосленом може отказати уговор о раду, одређене су повреде злоупотреба положаја и прекорачење овлашћења, као и повреде издавање чекова без покрића са свог или текућег рачуна по коме је запослени овлашћен односно преко одобреног кредита, односно располагање са средствима са свог или жиро рачуна по којем је запослени овлашћен преко стања динарских средстава на њему. Оспореним решењем број .. од 23.12.2008. године, тужили је с позивом на правила из члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду и члана 133. став 1. тачка 2. и члана 134. став 1. алинеја 5. и 12. Колективног уговора, отказан уговор о раду због учињене повреде радне обавезе из члана 24. став 1. алинеја 5. и 12. уговора о раду, са анексима, а која се састоји у злоупотреби положаја прекорачење овлашћења и издавање чекова без покрића са свог рачуна преко стања динарских средстава на рачуну, због тога што је у више наврата био у недозвољеном минусу преко одобреног дозвољеног минуса од 79.000,00 и то у периоду од 08.04.2008. до 14.04.2008. године, од 21.07.2008. до 23.07.2008. године и од 28.07.2008. године до 22.09.2008. године у распону од 123.445,47 динара до 207.955,33 динара, зато што је код минусног стања преко недозвољеног минуса 23.07.2008. године себи исплатила 500,00 динара, а затим код минусног стања од 78.951,83 динара себи исплатила 108.000,00 динара, после чега текући рачун запослене је исказао минусни салдо од 186.951,83 динара, зато што је код негативног салда рачуна себи издавала чекове у више наврата у периоду од 28.03.2008. до 25.07.2008. године, када је код стања од 31 нереализованог чека и негативног салда на текућем рачуну од 68.901,83 динара себи издала десет чекова и у више наврата (41 пут) у периоду од 18.07.2008. до 18.11.2008. године издавала чекове без покрића, што је утврђено редовном контролом рада благајника у Сектору послова са становништвом 20.11.2008. године. Доношењу оспореног решења претходило је упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду 02.12.2008. године у којем су тужили предочене чињенице везане за исплате код недозвољеног минуса 23.07.2008. и 28.07.2008. године, неовлашћеног издавања чекова при негативном салду текућег рачуна у периоду од 28.03.2008. до 25.07.2008. године, које је достављено и синдикату туженог и на које се тужила изјаснила писаним путем. Оспорено решење о отказу уговора о раду тужили и назначено упозорење донето је од стране Извршног одбора тужене, који је у смислу правила из члана 33. став 2. тачка 16. Статута тужене надлежан да одлучује о радноправним питањима запослених.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио као неоснован захтев тужиле, с обзиром да је утврдио да је оспорено решење донето у

законито спроведеној процедури и у законом прописаним роковима, као и да је тужила учинила повреду радне обавезе, које су јој оспореним решењем стављене на терет.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужиле прихватио становиште првостепеног суда.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су закључили да је оспорено решење о отказу уговора о раду законито и да је тужила учинила повреде радне обавезе које су јој оспореним решењем стављене на терет.

Чланом 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 и 61/05), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то: ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду. Чланом 180. истог закона, прописано је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 1. тачка 1.-6. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање 5 радних дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. Чланом 184. став 1. Закона о раду прописано је да отказ уговора о раду из члана 179. тачка 1, 2, 3, 5. и 6. овог закона, послодавац може дати запосленом у року од три месеца од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од шест месеци од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа.

Чланом 133. ставом 1. тачком 2. Колективног уговора тужене из 2005. године прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то: ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђену у члану 134. овог Уговора или уговором о раду. Према члану 134. ставу 1. алинеји 5. и 12. истог Уговора запосленом се може отказати уговор о раду ако својом кривицом злоупотреби положај и прекорачи овлашћења, као и ако изда чекове без покрића са свог или текућег рачуна по коме је запослени овлашћен односно преко одобреног кредита, односно располаже са средствима са свог или жиро рачуна по којем је запослени овлашћен, преко стања динарских средстава на њему.

Статутом туженог у члану 33. став 2 тачка 16. је предвиђено да је извршни одбор надлежан да одлучује о радноправним питањима запослених, у складу са прописима којим се уређује радни однос.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона о раду, Колективног уговора тужене и Статута тужене правилно су нижестепени судови закључили да је оспорено решење донето у законом прописаној процедури, јер му је претходило писано упозорење тужили о постојању разлога за отказ уговора о раду, на које се тужила изјаснила, а донето је од стране статутарног заступника туженог – извршног одбора.

Неосновано се ревизијом указује на погрешну примену члана 184. став 1 Закона о раду. Наиме, за извршење радњи тужена је сазнала 20.11.2008. године, приликом вршења контроле стања текућих рачуна запослених, а оспорено решење донето је 23.12.2008. године. Како је оспорено решење о отказу уговора о раду тужили дато у

оквиру објективног рока од шест месеци од наступања чињеница које су разлог за отказ уговора о раду, с обзиром да се у случају повреде извршења радне обавезе у продуженом трајању, о каквој повреди радне обавезе се овде ради, рок застарелости почиње тећи од тренутка чињења последње радње извршења којом се чини повреда радне обавезе, а које је тужила учинила у јулу 2008. године, због чега до дана доношења оспореног решења, 23.12.2008. године, није протекао објективни рок од шест месеци. Осим тога, оспорено решење донето је у оквиру субјективног рока од три месеца од сазнања тужене за извршене повреде радне обавезе, јер је за њих овлашћено лице тужене сазнало 20.11.2008. године по редовној контроли текућих рачуна запослених.

Код утврђеног да је тужила била у радном односу код тужене на пословима шефа Експозитуре ..., Сектора послова са становништвом, да је издавала чекова без покрића са свог рачуна преко стања динарских средстава на рачуну, јер је у више наврата био у недозвољеном минусу преко одобреног дозвољеног минуса од 79.000,00 и то у периоду од 08.04.2008. до 14.04.2008. године, од 21.07. 2008. до 23.07.2008. године и од 28.07.2008. до 22.09.2008. године у распону од 123.445,47 динара до 207.955,33 динара, затим да је код минусног стања преко недозвољеног минуса 23.07.2008. године себи исплатила 500,00 динара, а затим код минусног стања од 78.951,83 динара себи исплатила 108.000,00 динара, после чега је текући рачун тужиле исказао минусни салдо од 186.951,83 динара, да је код негативног салда рачуна себи издавала чекове у више наврата у периоду од 28.03.2008. до 25.07.2008. године, када је код стања од 31 нереализованог чека и негативног салда на текућем рачуну од 68.901,83 динара себи издала десет чекова и у више наврата (41 пут) у периоду од 18.07.2008. до 18.11.2008. године издавала чекове без покрића, то је правилан закључак нижестепених судова да је тужила својом кривицом учинила повреде радне обавезе утврђене чланом 24. алинеја 5. и 12. анекса број 4. уговора о раду од 01.09.2008. године, којим чланом су као повреде радне обавезе за које се може отказати уговор о раду биле предвиђене злоупотреба положаја и прекорачење овлашћења, као и издавање чекова без покрића са свог текућег рачуна, односно располагање са средствима са свог рачуна преко стања динарских средстава на њему.

Стога су неосновани наводи ревизије да је погрешно примењено материјално право.

Како се осталим ревизијским наводима не доводи у сумњу законитост и правилног побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић